

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ
MEZUNİYET TEZİ YAZIM KILAVUZU

Yazı Karakteri

Tezde 12 punto **Times New Roman** yazı biçimi kullanılır. Tezde kullanılan yazı karakteri ve boyutu, tezin bütününde standart bir biçimde uygulanmalıdır. Virgülden ve noktadan sonra bir karakter boşluk bırakılmalıdır.

Sayfa Düzeni

Tezde, ilgili sayfanın sol kenarından ve üst kısmından 3 cm, diğer kenarlarından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Dipnotlar varsa, bu sınırlar içinde kalmalıdır.

Satır Aralıkları ve Düzeni

Tez yazımında paragraf girintisi 1,25 cm, satır aralığı ise 1,5 tam aralık olmalıdır. Kısaltma, tablo ve şekil listeleri, ön söz, özetler, yararlanılan kaynaklar, ekler yine 1,5 aralıklı; dipnotlar ise **10 punto ve tek** aralıklı olarak yazılır. Başlıkların ve paragrafların öncesinde ve sonrasında 1,5 tam aralık boşluk bırakılmalıdır. Metnin sonunda yer alacak başlık, en son satırdan en az iki satır daha üste ya da bir sonraki sayfaya yazılmalıdır. Bunun için tez yazımına başlamadan önce bilgisayarda şu ayarın yapılması yeterlidir: ***Biçim/paragraf/satır ve sayfa sonu/tek kalan satırları önle.***

Sayfa Numaralandırma

Dış kapak dışında tezin tüm sayfaları numaralandırılır. Numaralandırma yapılırken iç kapak sayfasından, giriş kısmına kadar büyük Romen rakamları (I,II, ...), diğer kısımlar ise (giriş, ana bölümler, sonuç ve öneriler vb.) ise Arap rakamları ile (1, 2, ...), numaralandırılır. Tüm numaralar sayfanın **alt orta** kısmına yazılır.

Sayfa Numaralandırma Kuralları	Sayfa No	Numaralandırma Şekli
Tezin Kısımları		
Dış Kapak	-	Numaralandırılmaz
İç Kapak	-	Romen rakamı verilir; ancak sayfada gizlenir.
Ön Söz	III	Romen rakamı verilir; sayfada alt ortaya konur
İçindekiler	IV +	”
Tablolar Listesi	...	”
Şekiller Listesi	...	”
Grafikler Listesi	...	”
Kısaltmalar Listesi	...	”
Giriş Bölümü	1 +	Arap rakamı sayfada alt ortaya konur; ancak ilk sayfada rakam gizlenir.
Ana Bölümler		”
Sonuç ve Öneriler		”
Yararlanılan Kaynaklar		”
Ekler		”

Tezin Yazımı ve Bölümlerin İçeriğiyle İlgili Kurallar

Genel Yazım Kuralları

Tez, kolay anlaşılır bir Türkçe ve yazım kurallarına uygun bir dille yazılmalıdır. Anlatımda, daima üçüncü tekil şahıs kullanılmalı, genelde geniş zamanlı ve pasif yapı cümleler tercih edilmeli; kısa, yalın ve öz cümleler kurulmalı, çok sayıda sıfat ve zarftan kaçınılmalı, kelime tekrarı yapılmamalı ve bilimsel bir üslup kullanılmalıdır. Noktalama ve imla için Türk Dil Kurumu'nun İmla Kılavuzu (2012 Baskılı) ve Türkçe Sözlüğü kullanılmalıdır. Tezlerde kullanılan terimlerde birlik sağlanmalıdır.

Ön Söz

Ön sözde, tezin konusu ve amacına yönelik genel bilgiler verilir. Ön söz, bir sayfayı geçmemelidir. Ön söz, metninin sonunda; öğrencinin adı ve soyadı (sağa dayalı) ile tarih (ay, yıl biçiminde ve sola dayalı olarak) bilgileri yazılır.

İçindekiler

Tezin “içindekiler” kısmı, bilgisayarda otomatik olarak hazırlanmalıdır. Bölüm numara ve başlıkları büyük harfle ve diğer başlıklar ise ilk harfi büyük ve koyu olacak şekilde, başlıktan önce ve sonra 1 satır boşluk bırakılarak yazılır.

Giriş Bölümü

“Giriş” bölümü, tezin metin kısmının ilk ögesidir ve bölüm numarası verilmez. Bu nedenle, tez metninin sayfaları, “Giriş” bölümünden başlayarak Arap rakamlarıyla numaralandırılır. Ancak ilk sayfanın numarası gizlenir. “Giriş” bölümünde, **ön sözde yazılanlar tekrar edilmemek üzere**, çalışmada çözümlenmesi amaçlanan bilimsel sorun/sorunsal tanımlanmalı; gerekçe belirtilmeli, kullanılan yöntem açıklanmalıdır. Araştırma süresince izlenen yöntem ve araştırmada karşılaşılan sınırlamalarla tezin içeriği özetlenmelidir. Ayrıca tezin bölümlerine yönelik kısa açıklamalar yapılmalıdır.

Ana Bölümler

Ana bölümler, tezin içerisindeki bölümler ve onların alt bölümlerinden oluşan bir plan içerisinde sunulmalıdır. Bölümlerin sayısı, tezin kapsamına göre değişmekle birlikte altıyı geçmemelidir. Gerekliğine göre ve aşama aşama her bölüm alt kollara ayrılabilir. Bölüm başlıkları, büyük harflerle, 12 punto ve **koyu** yazılmalıdır.

Tezi bölümlere ayırmada rakam sistemi kullanılmalı ve her bölüme, bölüm numarası verilmelidir (Birinci Bölüm, İkinci Bölüm vb.).

Araştırmada, bölümler arasında bir dengenin kurulmasına özen gösterilmelidir. Zorunlu olmadıkça, bölümler arası sayfa farkının çok fazla olmaması gerekir. Tezin başlangıcı, devamı ve sonucu arasındaki bütünlüğe dikkat edilmelidir.

Metin kısmının son bölümü, “Sonuç” veya “Sonuç ve Öneriler” başlıklarını taşır. Bu bölümde, girişte açıklanan tezin amacı ve ileri sürdüğü düşünceden başlayarak tezin yöntemi, tekniği ve sınırlılıkları çerçevesinde tezde ulaşılan yargı, çözüm açıklanır.

Metin Bölümünün Numaralandırılması

“Giriş” ve “Sonuç” dışında, bölüm ve alt bölümlerin numaralanmasında, her numaradan sonra, ilgili bölüm ve alt bölümlerin başlığı yazılır.

Bölüm ve alt bölümler, Arap rakamlarıyla numaralanır. Bu düzenlemede, bölümler sırasıyla 1,2,3,4 şeklinde numaralandırılırken alt bölümler ve onların da altındakiler için Arap rakamları kullanılmak suretiyle, 1.1., 1.1.1., 1.2., 1.2.1., 1.2.2., 2.1., 2.1.1., 2.1.2. gibi birden çok haneli numaralandırma yapılıır.

Metin İçi Atıflar

Dipnot Sistemi

1. (MLA)

Bu dipnot sisteminde atıflar, metin içi atıf sisteminden farklı olarak sayfa altlarında, numara sırasına göre ve ilk atıfta kaynağın künyesi yer alacak şekilde gösterilir. Numaralandırma, bütün araştırma boyunca baştan sona sürecek biçimde yapılmalıdır. Bir başka ifadeyle, her yeni bölümde numaralandırma yeniden **başlatılmamalıdır**. Bu sistemde aşağıdaki kurallara uyularak atıf yapılmalıdır:

a. Kitap, dergi (sürelî yayın) ve tez isimleri *italik* yazılacaktır.

b. Bir kaynağa ilk kez yapılacak atıfta; yazarın adı ve soyadı ile kaynağa ait tüm künye bilgilerine yer verilirken ikinci ve sonraki atıflarda bazı özel durumlar (aynı soyadlı birden fazla yazar olması, bir yazarın birden fazla eserinden yararlanılması vb.) hariç, sadece yazarın soyadı, eser için *age*, makale için *agm*, tez için ise *agt*, ifadesi ve ilgili kaynağın sayfa numarası yazılmalıdır.

Ahmet Bican Ercilasun, *Kars İli Ağızları*, TDK Yayınları, Ankara 2002, s. 75.

c. Yazar sayısı ikiyse yazarların adları ve soyadları yazılmalı ve iki yazarın ayırımında aralarına “ve” bağlacı konularak atıf yapılmalıdır. **Yazar sayısı ikiden fazla** ise birinci yazarın adı ve soyadı (ikinci atıfta sadece soyadı) yanına “ve diğerleri” ifadesi eklenerek atıf yapılır. *Bu ifadeler (“ve”, “veya”) kullanılırken kaynağın Türkçe veya herhangi bir yabancı dilde yazılmış olmasının bir önemi yoktur.*

Gürer Gülsevin- Erdoğan Boz, *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara 2004, s. 61.

d. Aynı yazarın birden fazla eserinden yararlanılmışsa; ikinci ve sonraki atıflarda yazar soyadı yanında, *age* ifadesi kullanılmamalı, onun yerine eser adının ya tamamı ya da bir kısmı yeniden yazılmalıdır.

İlk Atıf:

Talât Tekin, *Orhon Türkçesi Grameri*, Türk Dilleri Araştırmaları, İstanbul 2003, s. 66.

Talât Tekin, *XI. Yüzyıl Türk Şiiri*, TDK Yayınları, Ankara 1989, s. 35.

İkinci Atıf:

Tekin, *Orhon Türkçesi Grameri*, s 57.

Tekin, *XI. Yüzyıl Türk Şiiri*, s. 45.

2. APA

Bu sistemde, sayfa altında dipnot göstermeden ilgili alıntıya ait gönderim metin içinde yapılır. Buna göre alıntının bittiği yerde (metin içinde) alıntı yapılan çalışma, parantez içinde yazarın soyadı, eserin / makalenin yayın tarihi: alıntı yapılan sayfa şeklinde gösterilir:

Örnek: (Üçüncü, 2002: 15)

KAYNAKÇA HAZIRLAMA

Tez metninde “Ekler” bölümünden hemen önce yer alması gereken “Yararlanılan Kaynaklar / Kaynakça” bölümünde, atıf yapılan kaynaklarla ilgili olarak metin içinde verilen bibliyografik künyeler, ayrıntılı bir şekilde gösterilir. Aşağıda ilk olarak kaynakça hazırlamanın “genel kuralları” daha sonra da her bir kuralla ilgili örneklere yer verilmiştir.

Genel Kurallar

a. Kullanılan kaynaklar nitelik (tez, kitap, makale, rapor vb.) ayrımı yapılmaksızın yazarların soyadlarına göre alfabetik sıralanmalıdır.

b. Tüm yazarların adı ve soyadı – orijinal kaynaktan herhangi bir kısaltma yapılmadığı takdirde- “tam olarak” yazılmalıdır.

c. Çalışmanın içeriğinde gösterilmiş tüm kaynak eserler (atıflar) mutlaka “Yararlanılan Kaynaklar” bölümünde yer almalıdır.

ç. Aynı yazarın (veya yazarların) birden fazla eserinden yararlanılmışsa ikinci ve sonraki gösterimlerde yazar bilgisi yeniden yazılmaz, onun yerine uzun çizgi konulur. Bu durumda da eserler tarih sırasına göre yazılmalıdır

d. Yazarların soyadları büyük, adları ise ilk harfi büyük, diğerleri küçük olarak yazılmalı, kitap, dergi, tez isimleri italik olarak gösterilmelidir.

e. Yazarı olmayan eserlerde yazar adı kısmına “eserin adı” yazılmalıdır

f. Kaynakça düz metin biçimde ve **iki yana yaslı** olarak yazılmalı ve her bir kaynağın yazımında ilk satırdan sonraki satırlar 1,25 cm içeriden başlatılmalıdır.

a. Tek Yazarlı Kitap

MLA: ALYILMAZ, Cengiz, *Orhun Yazıtlarının Bugünkü Durumu*, Kurmay Yayınları, Ankara 2005.

APA: ALYILMAZ, Cengiz (2005), *Orhun Yazıtlarının Bugünkü Durumu*, Ankara: Kurmay Yayınları.

b. İki Yazarlı Kitap

MLA: GÖKDAĞ, Bilgehan Atsız; ÜÇÜNCÜ, Kemal, *Türk Destanları*, Akçağ Yayınları, Ankara 2007.

APA: GÖKDAĞ, Bilgehan Atsız; ÜÇÜNCÜ, Kemal (2007), *Türk Destanları*, Ankara: Akçağ Yayınları.

c. İkidenden Fazla Yazarlı Kitap

MLA: ÖZKAN, Mustafa ve diğerleri, *Yüksek Öğretimde Türk Dili*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2001.

APA: ÖZKAN, Mustafa ve diğerleri (2001), *Yüksek Öğretimde Türk Dili*, İstanbul: Filiz Kitabevi.

d. Kitapta Bölüm

MLA: KİRİŞÇİOĞLU, M. Fatih, “Saha (Yakut) Türkçesi”, *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri*, (Ed. Ahmet B. Ercilasun), Akçağ Yayınları, Ankara 2003, s. 81-112.

APA: KİRİŞÇİOĞLU, M. Fatih (2003), “Saha (Yakut) Türkçesi”, *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri*, (Ed. Ahmet B. Ercilasun), Ankara: Akçağ Yayınları, s. 81-112.

e. Çeviri Kitap

MLA: ECKMANN, Janos, *Çağatayca El Kitabı*, (Çev. Günay Karaağaç), Kesit Yayınları, İstanbul 2012.

APA: ECKMANN, Janos (2012), *Çağatayca El Kitabı*, (Çev. Günay Karaağaç), İstanbul: Kesit Yayınları.

Sürelî Yayınların Gösterimi

a. Tek Yazarlı Makale

MLA: COŞAR, A. Mevhibe, “Eski Anadolu Türkçesi Üzerinde Düşünce ve Yorumlar”, *Turkish Studies*, C. V/1, 2010, s. 246-262.

APA: COŞAR, A. Mevhibe (2010), “Eski Anadolu Türkçesi Üzerinde Düşünce ve Yorumlar”, *Turkish Studies*, C. V/1, s. 246-262.

b. İki Yazarlı Makale

MLA: COŞAR, A. Mevhibe; GÜNEŞ, Bahadır, “Açıklamalı Bir Kaynakça Denemesi-I: Divanü Lügati't-Türk ve Kâşgarlı Mahmud Hakkında Yazılan Makaleler”, *İÜ Türkiyat Mecmuası*, C. XXI, 2011, s. 167-231.

APA: COŞAR, A. Mevhibe; GÜNEŞ, Bahadır (2011), “Açıklamalı Bir Kaynakça Denemesi-I: Divanü Lügati't-Türk ve Kâşgarlı Mahmud Hakkında Yazılan Makaleler”, *İÜ Türkiyat Mecmuası*, C. XXI, s. 167-231.

Tezler

MLA: CANER, Fırat, *Turgut Uyar'ın Huzursuzluğu*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2006.

APA: CANER, Fırat (2006), *Turgut Uyar'ın Huzursuzluğu*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara: Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gazeteler

Gazetelerin kaynak olarak kullanıldığı çalışmalarda alıntı şu şekilde belirtilmelidir: İlk önce eğer gazetede belirli bir makale kullanılmış ise bu makalenin adı, yayın tarihi, gazetenin adı ve sayfa aralığı verilmelidir.

“Makale/Haberin Adı” (Tam yayın tarihi), Gazetenin Adı, Sayfa Aralığı.

“Trabzon’da 19 Mayıs Coşkusu” (19 Mayıs 2010), *Karadeniz*, s. 1.

Elektronik Kaynaklar

İnternet ortamındaki eser, kitap veya makale formatında ise kitap veya makaledeki kurallara göre kaynakça yazılır; ilave olarak eserin alındığı elektronik kaynağın site adı ile parantez içinde siteye erişim tarihi (gün, ay, yıl olarak) verilir.

MLA: ÖLMEZ, Mehmet, “Eski Türk Yazıtlarında Yabancı Öğeler (1)”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, S. 5, 1995, s. 227-229.

http://www.mehmetolmez.org/images/dosya/M_Olmez_C_009.pdf (20/02/2012).

APA: ÖLMEZ, Mehmet (1995), “Eski Türk Yazıtlarında Yabancı Öğeler (1)”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, S. 5, s. 227-229.

http://www.mehmetolmez.org/images/dosya/M_Olmez_C_009.pdf (20/02/2012).

Diğer

a. Bildiri

MLA: SERTKAYA, Osman Fikri, “Bolsungıl Tep Tediler”, *Uluslararası Türk Dili Kongresi (26 Eylül-3 Ekim 1988)*, TDK Yayınları, Ankara 1996, s. 135-142.

APA: SERTKAYA, Osman Fikri (1996), “Bolsungıl Tep Tediler”, *Uluslararası Türk Dili Kongresi (26 Eylül-3 Ekim 1988)*, Ankara: TDK Yayınları, s. 135-142.

b. Ansiklopedi Maddesi

MLA: KÖPRÜLÜ, Fuad, “Çağatay Edebiyatı”, *İslam Ansiklopedisi*, C. III, MEB Yayınları, İstanbul 1978, s. 270-323.

APA: KÖPRÜLÜ, Fuad (1978), “Çağatay Edebiyatı”, *İslam Ansiklopedisi*, C. III, İstanbul: MEB Yayınları, s. 270-323.

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ
(14 Punto)

TRABZON'UN SÜRMENE İLÇESİNDE
BIÇAKÇILIK GELENEĞİ
(18 Punto)

BİTİRME TEZİ
(14 Punto)

Danışman
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ

(12 Punto)

Hazırlayan
Ömer ÜSTÜN
211873
(12 Punto)

Trabzon 2015

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ
(14 Punto)

TRABZON'UN SÜRMENE İLÇESİNDE
BIÇAKÇILIK GELENEĞİ
(18 Punto)

Hazırlayan
Ömer ÜSTÜN
211873
(12 Punto)

Tezin Teslim Tarihi : 20 Mayıs 2015
Tezin Sözlü Savunma Tarihi:

Tezin Danışmanı : Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ
Jüri Üyesi : Öğr. Gör. Dr. Mustafa AÇA
Jüri Üyesi : Prof. Dr. Ülkü ELİUZ

Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı: Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR

ÖRNEK-2: İÇ KAPAK

Trabzon 2015